

Mölnads kommun

Ansvarig nämnd för grundskolan
kontakt@molndal.se

Beslut

Datum 2024-12-18

Dnr 2024:7925

Sida 1 (4)

Ärendet

Tematisk tillsyn av kommunala skolors kontroll av utdrag ur belastningsregistret (nedan kallat registerutdrag) vid grundskolan Balltorpsskolan i Mölnads kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Mölnads kommun att senast **fredag den 24 januari 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande kontroll av registerutdrag. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Mölnads kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Mölnads kommun ska vidta följande åtgärder

Kontroll av registerutdrag

1. Se till att den som beslutar om att anställa någon på skolenheten kontrollerar registerutdrag i samband med erbjudande av anställning samt att hen dokumenterar att ett registerutdrag har visats upp. Dokumentationen av att registerutdrag visats upp ska göras genom en anteckning. Anteckningen ska vara daterad och det ska även framgå vem som gjort anteckningen (2 kap. 31–32 §§ skollagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till dokument.goteborg@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2024:7925) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har under hösten 2024 inlett en tematisk tillsyn av Balltorpsskolan i Mölndals kommun. I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om kontroll av registerutdrag från belastningsregistret genomförs innan personal anställs vid skolenheten samt om dokumentation av kontrollen genomförts. Den tematiska tillsynen omfattar personalkategorierna lärare, fritidspedagoger och annan resurspersonal vilka är anställda vid skolan från och med den 1 juli 2023. Även anställd vikarierande personal med motsvarande arbetsuppgifter omfattas av tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom ett oanmält besök på skolenheten den 8 november 2024. Skolinspektionen har intervjuat skolans rektor. Som en del i tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat de anteckningar som dokumenterar att registerutdrag har visats upp och kommunens rutin för utdrag ur belastningsregistret. Huvudmannen och rektor har den 22 november och den 3 december 2024 inkommit med kompletterande redogörelser efter att Skolinspektionen begärt detta. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av en personallista med totalt 14 personer som har anställts på skolenheten efter den 1 juli 2023, varav två av dessa personer inte varit anställda hos huvudmannen inom ett år från att den nuvarande anställningen påbörjades (nedan kallade nyanställda).

Rektor säger vid intervju att det förekommer att hen anställer personer innan de visat upp registerutdrag och att det kan ha varit så även för de två som är nyanställda, att de anställdes innan de visat upp registerutdragen. Rektor tillägger att registerutdrag dock alltid visas upp innan någon börjar arbeta på skolan.

Rektorn säger att vissa sökande har med sig registerutdraget till intervjun och får visa upp det då. I Mölndals kommuns rutiner för kontroll av registerutdrag framgår också att rektor ska be den sökande att visa upp registerutdraget vid intervjun till tjänsten.

Enligt rektorn är det huvudmannens HR-avdelning som gör en anteckning om att registerutdraget har kontrollerats. I vissa fall kan rektorn också skriva att hen sett registerutdraget på anställningsavtalet, men ibland lämnas den rutan blank. Rektorn uppger i sitt kompletterande svar att de anteckningar som gjorts om registerkontrollerna för de två nyanställda personerna är från huvudmannens administrativa system. I de inlämnade anteckningarna för de två nyanställda personerna finns uppgift om vilket datum registerutdragen utfärdades. Det saknas dock datum för när anteckningarna förts in samt vem som gjort anteckningarna.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 31 § skollagen framgår att den som erbjuds en anställning inom förskolan, förskoleklassen, fritidshemmet, grundskolan, anpassade grundskolan, specialsolan, sameskolan, gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan eller sådan pedagogisk verksamhet som avses i 25 kap. ska visa upp ett utdrag ur det register som förs enligt lagen (1998:620) om belastningsregister för den som erbjuder anställningen. Utdraget ska vara högst ett år gammalt. Den som inte har visat upp ett sådant registerutdrag får inte anställas.

Av 2 kap. 32 § skollagen framgår att en kontroll av ett registerutdrag enligt 31 § ska dokumenteras genom en anteckning om att utdraget har visats upp. Anteckningen ska göras av den inom verksamheten som beslutar om att anställa, anlita eller ta emot någon. Någon annan dokumentation om kontrollen får inte göras.

Av förarbeten till skollagen (prop. 2020/21:152 s. 41) framgår att syftet med regleringen är att skydda barn och unga mot övergrepp. Det är uppgifter om innehållet i registerutdraget som kan vara integritetskänsliga och som bör skyddas från spridning. Den anteckning som ska göras får inte innehålla något om innehållet i registerutdraget. Att en anteckning görs om att ett registerutdrag som krävs enligt lag har visats upp bedöms vara ett mycket marginellt intrång i den personliga integriteten.

Av förarbeten till den lagstiftning som föregått skollagen (prop. 1999/2000:123 s. 32) framgår att genom att endast den som erbjuds en anställning skall lämna registerutdrag markeras att inte alla sökande måste lämna registerutdrag utan endast den som arbetsgivare under urvalsprocessen kommit fram till är den lämpligaste.

Skolinspektionens bedömning

Av Skolinspektionen utredning framgår att det förekommer att personer anställs på skolenheten innan de har visat upp registerutdrag, vilket är en brist. Skolinspektionens utredning visar också att det förekommer att registerutdrag kontrolleras redan när en person intervjuas för en tjänst på skolan. Skolinspektionen vill i detta sammanhang förtydliga att arbetsgivaren bara kan granska registerutdrag för den som faktiskt erbjuds en anställning eller som ska anlitas eller tas emot i verksamheten. Det är alltså inte meningen att registerutdraget ska visas upp tidigare i processen, exempelvis när man kallar några av de sökande till intervju. Förfarandet vid Balltorpsskolan kring när sökande får uppvisa sitt registerutdrag utgör således en brist

Vidare framgår av utredningen att för de två personer som är nyanställda på skolan är det huvudmannens HR-avdelning som har gjort anteckningarna om registerkontrollerna. Anteckningarna har alltså gjorts av någon annan än den som erbjudit personen en anställning, vilket är en brist. Anteckningarna innehåller också uppgift om när registerutdragen utfärdats. Det saknas också uppgift om när anteckningen gjorts och vem som gjort den, vilket är en ytterligare brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Mölnads kommuns verksamhet vid Balltorpsskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller kontroll av registerutdrag. Det finns därför skäl att förelägga Mölnads kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Christian Floer

Beslutsfattare
Signerat av: Christian Floer

X Fia Rosholm

Föredragande
Signerat av: Fia Rosholm